

Pracovný úraz a choroba z povolania

Pracovný úraz je poškodenie zdravia, ktoré bolo zamestnancovi spôsobené pri plnení pracovných úloh alebo v priamej súvislosti s ním nezávisle od jeho vôle krátkodobým, náhlým a násilným pôsobením vonkajších vplyvov.

Choroba z povolania je choroba uznaná príslušným zdravotníckym zariadením, zaradená do [zoznamu chorôb z povolania \(.RTF\)](#), ak vznikla zamestnancovi pri plnení pracovných úloh alebo služobných úloh alebo v priamej súvislosti s plnením pracovných úloh alebo služobných úloh a za podmienok uvedených v zozname.

Pracovný úraz

Za škodu vzniknutú zamestnancovi pri plnení pracovných úloh, pri ktorých bolo poškodené jeho zdravie alebo došlo k jeho smrti úrazom **zodpovedá zamestnávateľ**, u ktorého bol poškodený v čase pracovného úrazu v pracovnom pomere. § 195 Zákonníka práce

Oznamovaciu a ďalšie povinnosti zamestnávateľa po vzniku pracovného úrazu upravuje § 17 zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci.

Príčiny vzniku pracovného úrazu vyšetruje zamestnávateľ. Na záver vyšetrovania príčin vzniku pracovného úrazu vyplní záznam o registrovanom pracovnom úraze, ktorého vzor je uvedený vo [vyhláške MPSVR SR č. 500/2006 Z. z.](#)

Záznam o registrovanom pracovnom úraze **môže vyplniť zamestnávateľ aj v elektronickej podobe**.

Príčiny vzniku pracovného úrazu s následkom smrti alebo s ťažkou ujmu na zdraví vyšetruje aj inšpektorát práce príslušný pre kraj, v ktorom sa úraz stal. Pracovné úrazy, ktoré sa stali u zamestnávateľa v pôsobnosti Hlavného banského úradu alebo osobitných dozorných orgánov v ozbrojených zboroch, vyšetrujú tieto štátne orgány.

Choroba z povolania

Za škodu spôsobenú zamestnancovi chorobou z povolania zodpovedá zamestnávateľ, u ktorého zamestnanec pracoval naposledy pred jej zistením v pracovnom pomere a kde pracoval za podmienok, z ktorých vznikla jeho choroba z povolania. (§ 195 Zákonníka práce)

Zamestnávateľ zodpovedá za škodu, aj keď dodržal povinnosti vyplývajúce z osobitných predpisov a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, ak sa zodpovednosti nezbaví podľa § 196 Zákonníka práce.

Na ochranu pred chorobami z povolania sú ustanovené špecifické požiadavky pre problematiku:

- hluku,
- vibrácií,
- chemických látok,
- karcinogénnych a mutagénnych látok,
- ionizujúceho a neionizujúceho žiarenia a
- ďalších škodlivých faktorov pracovného prostredia.

V záujme prevencie chorôb z povolania je zamestnávateľ povinný zabezpečiť posudzovanie zdravotnej spôsobilosti zamestnancov na prácu a zabezpečiť aj vykonanie lekárskeho preventívneho prehliadok vo vzťahu k práci. (§ 30 zákona č. 355/2007 Z. z.)

Zamestnávateľ je povinný zaraďovať práce do kategórií podľa úrovne vplyvu existujúcich škodlivých faktorov práce a pracovného prostredia. (§ 31 zákona č. 355/2007 Z. z.)

Lekárskym preventívnym prehliadkam vo vzťahu k práci povinne podliehajú zamestnanci a podnikajúce fyzické osoby, ak vykonávajú práce zaradené do tretej alebo štvrtej kategórie. Tieto lekárske prehliadky sa vykonávajú pred zaradením zamestnanca do práce a opakovane v určenej periodicite.

Legislatíva

- [Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov](#)
- [Zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov](#)
- [Zákon č. 311/2001 Z. z. - Zákonník práce](#)
- [Súbor nariadení vlády Slovenskej republiky a vyhlášok ministerstiev](#)